

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Filozofická fakulta

Ústav věd o umění a kultuře

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Autor práce a studijní obor: Adéla Procházková.....

Název práce: Krajinomalba Caspara Davida Friedricha a Gerharda Richtera

Vedoucí: ...PhDr. Kateřina Horníčková, PhD.....

Slovní vyjádření, náměty a otázky k obhajobě:

Autorka si klade náročný úkol: pokouší se na základě rozboru vzájemně porovnat recepci děl dvou významných německých malířů, které od sebe dělí 150 let. Opírá se přitom o aktuální přístupy recepční estetiky, které aplikuje jak na reakce dobových i současných diváků, tak na zpracování krajin oběma autory. Pomáhá si přitom důkladnou znalostí nejen děl a životů autorů, ale rovněž zprávami o dobových reflexích děl. Staví vedle sebe dva vizuálně odlišné, ale přesto si „nějak“ podobné projevy, na jejichž možnou vzájemnou souvislost v rovině inspirace i „romantického cítění“ (s určitým otazníkem) bylo již v literatuře poukázáno, a snaží se uchopit, v čem vězí ona podobnost (či nepodobnost). Autorka interpretaci ověřuje rozbořením paralel v uměleckém vyjadřování a vzájemné souvislosti z hlediska jejich diváckého působení. Opírá se přitom o teoretické názory E. Burka, R. Ingaardena, W. Isera, W. Kempa a W. Busche, jejichž přístupy vytváří rámce estetické recepce a nabízí autorce opory pro pojmové ukotvení (pojmy vznešena, prázdných míst, fotomalby) a pro hledání emočního i znakového významu děl.

Pro své srovnání si autorka šikovně zvolila obrazy krajin s blízkými si náměty i jistou kompoziční podobností, aby nechala vyniknout postupům i kontrastům mezi uměleckým zpracováním obou autorů. Probírá kontexty tvorby, životní, umělecká i estetická východiska obou malířů, jejich názory i dobové reflexe jejich děl – v centru zájmu autorky je ale hlavně zobrazená krajina a možnosti jejího vnímání v určitých pohledech a kontextech. Při sledování

malířských zpracování se opírá zejména o znalost vývoje tvorby obou malířů a o jejich vlastní vyjádření o své tvorbě. Své vývody podporuje rovněž analýzou užití charakteristických prvků v dílech, dobových výkladů těchto prvků, dobovými teoriemi vidění i fascinací určitými tématy. Dochází k přesvědčení, že Richterovy krajinomalby vědomě vyprazdňují romantické obsahy, která obrazy nabírají svojí tematickou či symbolickou podobností s Friedrichem – do jaké míry tak Richter diváky manipuluje vědomě, není ale snadné zjistit. V jejím pojetí je důležité, že Richterovy krajinomalby vycházejí z konceptu fotomalby, tedy krajin jako nepřikrašlovaného výseku reality a jsou spíše svědectvím o krajině (odtud též pojem „svědek“, „svědectví“). Jeho krajiny tedy ve skutečnosti mají jakýsi podvratný náboj - anti-charakter, kterými se vymezují vůči Friedrichovi a znejasňují onu interpretaci vzájemných vazeb jejich děl – přesto, že Richter dokáže malovat, jak autorka píše „v duchu“ Friedricha. Přes svoji podobnost jsou to ve skutečnosti malby anti-romantické, pokud přijmeme, že Friedrichovy malby romantické jsou.

Práce zdařilým počinem po obsahové i formální a jazykové stránce. Je dobře strukturována a myšlenky jsou – při náročnosti tématu, kde hrozí sklouznutí do banality nebo „dojmologie“ - vyspěle a jasně formulovány. Silnou stránkou jsou nejen interpretační vymezení způsobů „čtení“ děl obou autorů a výklady obrazů, ale i popisy obrazů z hlediska recepce i komparativní složka práce. Za velmi zajímavou považuji i kapitolu s úvahami o současné „romantické“ krajině, která dodává tématu širší současný kontext. Oceňuji rovněž náročnost úkolu a využití aktuálních přístupů k estetické recepci. Doporučuji práci k obhajobě a hodnotím známkou výborně. Jako námět k obhajobě navrhuji se hlouběji zamyslet nad povahou vztahu dnešního diváka a (romantické) zobrazené krajiny a nad dnešním vztahem k romantickému obecně.

Navrhovaná klasifikace:.....výborně.....

.....
podpis vedoucího práce

V Českých Budějovicích dne2.6. 2022.....

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------